

УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА (ПО 10)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент і бізнес-адміністрування
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	II курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	6 кредитів/ 180 годин (лекції – 36 годин, практичні заняття – 36 годин, СР – 108 годин)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен /РР, МКР, тестування, семестрові атестації
Розклад занять	Згідно розкладу: http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Жалдак Ганна Петрівна, доцент кафедри менеджменту підприємств, к.е.н., доцент e-mail: ann17@i.ua Практичні заняття: Жалдак Ганна Петрівна, доцент кафедри менеджменту підприємств, к.е.н., доцент e-mail: ann17@i.ua
Розміщення курсу	На платформі дистанційного навчання «Сікорський»

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

У сучасних умовах розвитку ринкової економіки, посилення процесів інтеграції України до країн ЄС постійно відбувається розширення участі країни у різних видах міжнародного, соціально-економічного співробітництва. Важливою складовою частиною такої співпраці є зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів господарювання (тобто, підприємств), які є центральною ланкою економіки будь-якої держави. Завдяки ефективному управлінню зовнішньоекономічною діяльністю підприємства можна розробити ефективний план розвитку ресурсного (сировина, паливо, енергоносії), фінансового та трудового капіталу. Разом з тим зовнішньоекономічна діяльність підприємства є суттєвим джерелом надходження коштів до

державного бюджету. Це обумовлює зростаючий інтерес до вивчення питань, що пов'язані із здійсненням зовнішньоекономічної діяльності та її управління на вітчизняних підприємствах.

Мета викладання дисципліни «Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства» - надати студентам ґрунтовний теоретичний базис для розуміння законів та закономірностей управління здійсненням зовнішньоекономічних операцій підприємств та функціонування зовнішньоекономічної діяльності в цілому, сформулювати аналітико-прикладні засади для застосування набутих теоретичних знань у практичних умовах, розвинути стратегічне мислення щодо напрямів управління зовнішньоекономічною діяльністю українських підприємств в сучасних умовах.

Вивчення дисципліни дасть студенту:

- знання теорії, методів та функцій управління зовнішньоекономічною діяльністю на підприємстві, сучасних концепцій зовнішньоекономічного розвитку;
- знання ефективних інструментів аналізу зовнішньоекономічної діяльності, планування та контролю за діяльністю підприємства на зовнішніх ринках;
- знання методів і принципів організації зовнішньоекономічної діяльності та їх оптимізації;
- уміння застосовувати аналітичні навички для виявлення проблемних ланок у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємства та обґрунтування економічно вигідних управлінських рішень;
- знання специфіки планування зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві, а також правових та економічних аспектів ведення бізнесу в сучасних умовах;
- уміння аналізувати зовнішні ринки, а також та внутрішні фактори забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємства, а також розробляти стратегії зовнішньоекономічної діяльності;
- досвід розробки та впровадження стратегій розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства в умовах світового ринку, оцінка рівня конкурентоспроможності;
- досвід аналізу економічної ситуації з сучасних умов та розроблення заходів для забезпечення стабільності та оптимізації зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Предметом вивчення дисципліни «Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства» є процеси та методи вивчення теорії й практики здійснення зовнішньоекономічної діяльності, формування та ефективне використання виробничого потенціалу з врахуванням потреб зовнішнього ринку, взаємодії всіх видів ресурсів, а також організації й забезпечення ефективності зовнішньоекономічної діяльності.

Викладення курсу зорієнтоване на формування у студентів таких **компетентностей**:

ЗК 10 - Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 13 - Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

ЗК 14 - Здатність працювати у міжнародному контексті

СК 03 - Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 12 - Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 17 - Здатність аналізувати та прогнозувати тенденції розвитку підприємства, планувати напрями його розвитку, обґрунтовувати ефективні управлінські рішення в різних функціональних сферах, які б забезпечували посилення його конкурентоспроможності.

Завдання курсу реалізуються через досягнення наступних **програмних результатів навчання**:

ПРН 03 - Демонструвати знання теорії, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства

ПРН 04 - Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 15 - Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 17 - Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

ПРН 19 - Демонструвати навички бізнес-аналітики, прогнозування тенденцій розвитку та обґрунтування ефективних управлінських рішень, планування і забезпечення конкурентоспроможності підприємств.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: маркетинг, економіка підприємства, стратегування та бізнес-адміністрування

Постреквізити: бізнес-аналітика, бізнес-аналітика (курсова робота).

3. Зміст навчальної дисципліни

Перелік тем навчальної дисципліни:

Тема 1. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: його суть та особливості

Тема 2. Планування зовнішньоекономічної діяльності підприємств підприємства

Тема 3. Організування зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Тема 4. Мотивування працівників у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Тема 5. Контролювання та регулювання ЗЕД підприємства

Тема 6. Управління маркетингом та конкурентоспроможність підприємства на зовнішніх ринках

Тема 7. Інформаційне забезпечення менеджменту ЗЕД підприємства

Тема 8. Управління діяльністю транснаціональних компаній (ТНК)

Тема 9. Управління діяльністю спільних підприємств (СП)

Тема 10. Антикризовий менеджмент ЗЕД підприємства

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 244 с.
2. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник. – 5-те ви д., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь : 2019. 410 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/4007/1/2830_IR.pdf
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Дьяченко та ін. / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019.– 652 с.
4. Шапоренко О.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посіб. Денисенко М.П., Панченко В.А., Шапоренко О.І., Федорак В.І. Київ: Кондор. 2020. 435 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/17088/2/UZDP_NP_2020.pdf
5. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.. Розрахункова робота [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Менеджмент і бізнес-адміністрування» спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Р. Дунська, Г. П. Жалдак. – Електрон. текст. дані (1 файл: 128 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 51 с. – Назва з екрана. URI <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/67862>

Допоміжна література:

1. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика. Навчальний посібник./ А.Р. Дунська. – К. Кондор, 2013. – 688 с.
2. Dunska, Alla, and Hanna Zhaldak. The influence of endogenous innovative sources on the development of exports of industrial enterprises. Economic Annals-XXI 187 (2021).
3. Богацька Н.М. Розроблення стратегії міжнародної економічної діяльності підприємства при виході на зовнішні ринки. Ефективна економіка. 2019. № 4. URL:

<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6993>.

4. Бондаренко Н. Розвиток зовнішньоекономічної діяльності українських підприємств в умовах глобалізації економіки. Соціальна економіка. 2020. № 59. С. 105–117.
5. Гаврилюк І.І. Динаміка та тенденції розвитку міжнародної торгівлі в Україні. Економіка та суспільство. 2023. № 47. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2126>
6. Особливості управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств. ISSN 2409-1944 (Print). Economics. Finances. Law. 2021. № 11. URL: <https://elar.naiu.kiev.ua/items/ab1348b0-dfb2-422a-9bba-97efb90247cb>
7. Завгородній А.В. Принципи зовнішньоекономічної діяльності: національні та регіональні виміри. Український журнал прикладної економіки. 2019. Том 4. № 1. С. 85–93.
8. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон [монографія] / Ю.Г. Козак, Н.В. Притула, О.А. Єрмакова та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 240 с.
9. Зовнішня торгівля товарами. Підсумки 2023 року. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/zovnishnya-torhivlya-tovaramy-pidsumky-i-pivrichchya-2023-roku>
10. Легостаєва О. Тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. Науковий погляд: економіка та управління. 2020. № 2. С. 28–32.
11. Васюренко В. О. Фінансове регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств: теоретичне узагальнення та прикладний аналіз: монографія. Х.: ХНЕУ. 2012. 99 с.
12. Гамов М. С. Регіональна конкурентоспроможність економіки України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНТУ. 2011. 292 с.
13. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль : ТНТУ, 2017. 137 с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/22432/5/Navch_Posibnyk-ZED_2017.pdf
14. Лубенченко О. Е. Методологія управління зовнішньоекономічною діяльністю промислових підприємств в умовах інноваційно-інвестиційної економіки: монографія. Лисичанськ: ДонДТУ. 2016. 243 с.
15. Кузьмін О.Є , Мельник О. Г , Бондарецька О. М. та Жежуха В. Й. Мотивування персоналу підприємств: інноваційні технології та реінжинірингові підходи: монографія. Львів: Галицька видавнича спілка, 2020. 216 с.
16. Транснаціональні корпорації : навч. посіб. / С.В. Войтко, О. А. Гавриш, О.О. Корогодова, Т. Є. Моїсеєнко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2016. 208 с.
17. Транснаціональні корпорації/ І.О. Давидова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175с.
18. Вівчар І.І. Спільне підприємництво як шлях інтеграції України до світового співтовариства / І.І. Вівчар // Перехідні економічні системи. Львів, 2003. Вип. 6. С. 249-250.
19. Козуб В. О. Формування інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємства / В. О. Козуб // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг: зб. наук. пр. / відпов. ред. О. І. Черевко. – Х.: ХДУХТ, 2018. – Вип. 27. – С. 121-132.
20. Чернега О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств (організацій). Львів, 2010. 216 с.
21. European Committee for Standardisation (2018). Crisis management – Guidance for developing a strategic capability
22. Peterson, J., Ramsden-Knowles, B., & Butler, M. (2021). Crisis management in the age of disruption. PricewaterhouseCoopers LLP. Retrieved from : <https://www.pwc.co.uk/risk/assets/pdf/crisis-management-age-of-disruption.pdf>

Нормативно-правові джерела:

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-XII від 07.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
2. Закон України «Про валюту і валютні операції» № 2473-VIII від 28.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

3. Закон України «Про Митний тариф» № 674-IX від 06.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>
4. Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» № 332-XIV від 13.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-14#Text>
5. Закон України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» № 330-XIV від 13.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14#Text>
6. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001. № 2210-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 12, ст. 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
7. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993. № 3659-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
8. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996. № 237/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 36, ст. 165. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Офіційний сайт Національного банку України URL: www.bank.gov.ua
10. Офіційний сайт торгово-промислової палати України. URL: <http://www.ucci.org.ua/ua/main.html>
11. Incoterms 2020. International Chamber of Commerce (ICC). URL: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-2020>

Дані літературні джерела знаходяться в бібліотеці НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського» та в Інтернеті. Студенту необхідно ознайомитися із базовою та додатковою літературою з метою підготовки завдань із самостійної роботи (розрахункової роботи), інформаційні ресурси необхідні для виконання самостійних завдань на практичних заняттях.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 03, ПРН 04, ПРН 15, ПРН 17, ПРН 19	Лекції проблемного характеру, практичні заняття, консультації, написання розрахункової роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. <i>Загальні методи навчання:</i> проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий, евристичний. <i>Спеціальні методи навчання:</i> презентації, дискусії, робота в малих групах, розрахункові завдання.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: відповіді на практичних заняттях, виконання навчальних завдань, доповіді, модульну контрольну роботу, захист розрахункової роботи. Підсумковий контроль – екзамен.

6. Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекційних та 36 годин практичних занять, модульний контроль, екзамен.

Тиждень	Назви розділів і тем	Кількість годин				Опис занять	Види навчальної діяльності
		Σ	у тому числі				
			Л	П	С		
1	Тема 1. Управління зовнішньоекономічною	12	2	2	8	Л.1 Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: його суть та	Дискусійний клуб

	діяльністю підприємства: його суть та особливості					особливості П.1. Зовнішньоекономічне становище України	
2-3	Тема 2. Планування зовнішньоекономічної діяльності підприємств	13	4	3	6	П.2,3. Сутність планування ЗЕД. Види панів та їх розроблення для ЗЕД п-ва. П. 2,3. Планування ЗЕД в умовах війни. Приклади успішних бізнес-планів	Опитування, презентації
4-5	Тема 3. Організування зовнішньоекономічної діяльності підприємств	13	4	4	5	П.4. Організація ЗЕД підприємства П.5. Особливості виходу підприємства на міжнародні ринки. П.4,5. Бар'єри організації ЗЕД. Пріоритетні галузі для організації ЗЕД	Командна робота
6-7	Тема 4. Мотивування працівників у сфері зовнішньоекономічної діяльності	11	2	4	5	П.6 Мотивація працівників у сфері ЗЕД. Особливості роботи працівників ЗЕД у різних країнах П.6,7. Системи мотивації персоналу в міжнародних компаніях.	Дискусійний клуб, Кейси,
7-9	Тема 5. Контролювання та регулювання ЗЕД	14	4	4	6	П.7,8. Регулювання ЗЕД. Тарифне та нетарифне регулювання. Валютне регулювання. П.8,9. Митна вартість. Розв'язування задач	Розв'язання задач, опитування
9-11	Тема 6. Управління маркетингом та конкурентоспроможність підприємства на зовнішніх ринках	14	4	4	6	П. 9,10.Конкурентоспроможність підприємства на міжнародних ринках. Управління маркетингом зовніш. ринку П. 10,11. Інструменти пошуку партнерів на зарубіжних ринках. Розроблення стратегії маркетингу та просування	Ситуаційні вправи
11-12	Тема 7. Інформаційне забезпечення менеджменту ЗЕД	12	2	3	7	П. 11. Інформаційне забезпечення менеджменту ЗЕД. П. 12, 13. Інформаційне забезпечення ЗЕД	Дискусійний клуб, презентації
12-14	Тема 8. Управління діяльністю транснаціональних компаній(ТНК)	14	4	3	7	П. 12,13. Управління діяльністю транснаціональних компаній (ТНК). П. 13,14. Практика функціонування ТНК в Україні.	Опитування, презентації
14-15	Тема 9. Управління діяльністю спільних підприємств (СП)	12	4	3	5	П. 14-15. Сутність та управління спільними підприємствами П. 15, 16. Особливості створення та управління СП	Командна робота,
16-18	Тема 10. Антикризовий менеджмент ЗЕД	19	6	4	9	П. 16-18. Антикризовий менеджмент ЗЕД. Оцінювання ефективності зовнішньоекономічних операцій П. 16, 17. Ефективність ЗЕД. Розв'язування задач.	Аналіз господар-ських ситуацій. Розв'язання задач, тестування
18	МКР	6		2	4	П. 18. Передбачає теоретичні, тестові та аналітичні завдання (задачі).	Оцінювання усіх завдань й тестування
	РР	10			10	Представлення результатів дослідження	Оцінювання РР, презентації результатів у формі доповіді
	Підготовка до екзамену	30	-		30		
	Всього годин	180	36	36	108		

7. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота - це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Вона є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи. Самостійна робота складається з наступних елементів: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу (інформація про перелік тем та питань, які розкриваються в лекціях, лектор подає під час лекційних занять); вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання (їх перелік лектор подає під час лекційних занять); виконання домашніх завдань, що винесені на поточний контроль; підготовка до практичних занять; написання розрахункової роботи; систематизація вивченого матеріалу перед модульним контролем та екзаменом.

Самостійна робота студентів передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, підготовку до практичних занять, виконання домашніх завдань у вигляді задач, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань, підготовку до модульної контрольної роботи, написання і захисту розрахункової роботи та підготовку до складання екзамену. Обсяги часу на виконання самостійної роботи становить 108 год.

Розрахункова робота виконується на базі теоретичних знань і практичного досвіду, отриманих студентом протягом усього терміну навчання і самостійної роботи. Розрахункова робота, яка оформлена неохайно, нерозбірливо написана, не структурована, списана з чужого матеріалу, може бути оцінена низькими балами без права на доопрацювання.

Розрахункова робота повинна бути оформлена у відповідності до таких вимог: виконана з використанням сучасних комп'ютерних технологій, відповідати вимогам представленим у методичних вказівках до розрахункової роботи.

Політика та контроль

8. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та правила поведінки

Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме у вирішенні задач, аналізі конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуски практичних занять знижують можливості студентів щодо отримання максимальної кількості рейтингових балів.

Користуватись мобільним телефоном на заняттях можна лише у беззвучному режимі. Норми етичної поведінки визначені у Кодексі честі (<https://kpi.ua/code>). В університеті здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес проваджується у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі (<https://proffkom.kpi.ua/reglament-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-v-distsantsynomu-rezhimi/>) та Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>).

Дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» (<https://www.sikorsky-distance.org>). Дистанційні заняття проводяться у вигляді онлайн-конференції з використанням програми для організації відеоконференцій **Zoom**. Посилання на конференцію надається здобувачам на початку семестру. Результати

оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів відбувається відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від його рейтингового балу, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену за РСО-2 (другого типу), що передбачає оцінювання заходів поточного контролю з дисципліни впродовж семестру. Розмір стартової складової дорівнює 60 балів, екзаменаційної складової – 40 балів. Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів.

Рейтингова оцінка здобувача складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних та штрафних балів. Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на передостанньому занятті з дисципліни в семестрі. Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Захист індивідуальних завдань

Основним індивідуальним завданням з курсу «Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства» є розрахункова робота, яка виконується протягом семестру відповідно до вказівок. Основним правилом зарахування цієї роботи є обґрунтоване і аргументоване викладення опрацьованої розрахункової роботи, аргументоване відстоювання власних висновків.

Дедлайни та перескладання

Ключовими заходами при викладанні дисципліни є ті, які формують семестровий рейтинг студента. Тому студенти мають своєчасно проходити тестування після завершення тем курсу, виконувати домашні завдання, презентувати проблемну доповідь та виконати індивідуальне завдання.

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу. В разі порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин, студент не допускається до складання екзамену в основну сесію. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>).

Заохочувальні та штрафні бали

Заохочувальні бали студент може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо. Також заохочувальні бали студент може отримати за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематиці курсу, за активну участь у роботі студентського наукового гуртка «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств».

Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Оскарження результатів контрольних заходів. У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті.

Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

Можливість зарахування до 10 % від загального обсягу дисципліни здобувача в межах навчального року (0,6 кредити) результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (курси Prometheus (<https://prometheus.org.ua/>) Coursera (<https://www.coursera.org/>), тощо), за умови співпадіння або наближеності за змістом до програмних результатів навчання, які забезпечує компонент, за яким зараховуються кредити, отримані у неформальній освіті. Відповідно до 10 балів до загального рейтингу.

Наприклад, на платформі Prometheus можна пройти курси: Курс на експорт (https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NP+EXP101+2018_T3) і інші, що підходять в межах тем дисципліни.

Навчальний курс: Виведіть свій бізнес на міжнародний ринок

(https://rsvp.withgoogle.com/events/ua-export-smb-recovery-program-launch/home?utm_source=edera&utm_medium=website&utm_campaign=export_course) або інші, що підходять в межах тем дисципліни.

Академічна доброчесність. При оцінюванні робіт здобувачів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>). В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг. При виявленні значного рівня запозичень в розрахунковій роботі або інших роботах без належного цитування, роботи не оцінюються і повертаються здобувачу на доопрацювання.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі навчальні завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання штучного інтелекту для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на штучний інтелект, як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з наукових джерел. Усі випадки використання штучного інтелекту для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так й інших інструментів штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

9. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтингова система оцінювання освітнього компоненту «Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств»

Оцінювання ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає систематичну роботу студентів протягом семестру і складається з наступних заходів:

1. Командна робота (**max 10 балів**) – протягом семестру передбачено 2 командних проєкта з максимальною оцінкою 5 балів кожному учаснику проєкту.

5 балів -- повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);

4 бали -- достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;

3 бали -- неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації)

2-0 балів – не відповідає вимогам на «задовільно», відповідь не надана.

2. Робота на практичних заняттях (**max 10 балів**) – протягом семестру студенти мають брати активну участь у розв'язанні задач, що відбувається на практичних заняттях, участь в аналізі ситуаційних завдань, опитуваннях, що проводяться викладачем, дискусіях тощо.

- 2 бали – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);
1 бал – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;
0 балів – не відповідає вимогам на «задовільно», відповідь не надана.

3. Модульна контрольна робота (**max 10 балів**)

МКР передбачає:

- надання відповіді на 10 тестових питань (рейтинговий бал за кожну правильну відповідь – 0,5);
- надання відповіді на 1 аналітичне завдання відкритого типу (рейтинговий бал 5):
  - 5 балів -- повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);
  - 4 бали -- достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;
  - 3 бали -- неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації)
  - 2-0 балів – не відповідає вимогам на «задовільно», відповідь не надана.

4. Презентація за обраною тематикою (**max 10 балів**)

- 10-9 балів – продемонстровано творчий підхід до розкриття теми, ґрунтовно розкрито тему
- 8 балів – повністю розкрито тему, однак рекомендації не достатньо розкриті;
- 7 балів – тему розкрито з певними недоліками, не відображено або не обґрунтовано або власну позицію, робота здана не вчасно;
- 6 балів – тему розкрито фрагментарно або на основі застарілих даних, роботу здано не вчасно
- 0 балів – роботу не здано, або не виконано на належному рівні

5. Індивідуальне завдання (**max 20 балів**) – розрахункова робота, яка має бути здана за два тижні до закінчення семестру.

- «відмінно»: творча робота, повна правильна відповідь на всі запитання – 19-20 балів;
«дуже добре»: роботу виконано з незначними недоліками, можливі помилки технічного характеру – 18-18,5 бали;
«добре»: роботу виконано з певними помилками, правильні відповіді на більше ніж 85% запитань – 17-17,5 бали;
«задовільно»: завдання виконане частково або є грубі помилки, наявно більше 65% відповідей на запитання – 13-15 балів.
«достатньо»: наявні окремі складові окремих питань, в цілому є більше 60% відповідей на запитання – 12,0 бали.
наявність менше 60% відповідей, або правильно менше 60% відповідей, наявний плагіат, тем не розкрито – 0 балів.

Впродовж семестру студент може набрати **60 балів**.

9.5. Письмовий екзамен (**max 40 балів**) – семестровий контроль, умовою допуску до якого є стартовий рейтинг здобувача (пп. 9.1-9.4) не менше 36 балів.

Екзаменаційна робота передбачає:

- надання відповіді на 2 теоретичні питання (рейтинговий бал – 5, критерії нарахування визначені в п. 9.1);
- надання відповіді на 10 тестових питань (рейтинговий бал за кожну правильну відповідь – 1);
- виконання 2 практичних завдань (рейтинговий бал – 10), критерії нарахування:
  - 10-9 балів – повна відповідь, наведено пояснення (не менше 90% потрібної інформації);
  - 8-7 бали – достатньо повна відповідь з поясненнями (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями;
  - 6 бали – неповна відповідь, допущено певні помилки (не менше 60% потрібної інформації);

5-0 бали – відповідь не зарахована - неповна відповідь, допущено помилки, відсутні пояснення (менше 60% потрібної інформації); відповідь невірна, відповідь не надана.

Для отримання студентом відповідних оцінок його рейтингова оцінка переводиться згідно з таблицею:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

10. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання містяться в Електронному архіві наукових та освітніх матеріалів [КПІ ім. Ігоря Сікорського](http://ela.kpi.ua) (ela.kpi.ua).

Можливість зарахування 1 сертифікату проходження онлайн курсів Coursera або Prometheus за відповідною тематикою (заздалегідь узгодженою із викладачем), написання наукової статті, доповідь на конференції з публікацією тез – для отримання бонусних балів (але не більше 10 балів).

Викладення дисципліни може відбуватись у дистанційній формі в разі введення карантинних обмежень чи інших форс-мажорних обставин на території університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доценткою кафедри менеджменту підприємств, к.е.н., доц., Жалдак Ганною Петрівною

Ухвалено кафедрою менеджменту підприємств (протокол № 18 від 12.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією ФММ (протокол № 10 від 24.06.2024 р.)